

Helsedirektoratet
 Pb. 7000 St. Olavs plass
 0130 Oslo
 Postmottak@helsedir.no

Vår dato 04.05.2016
 Deres referanse 16/7777

Høring: Nasjonal strategi for persontilpasset medisin i helsetjenesten

Vi viser til høringsbrev fra Helsedirektoratet om forslag til nasjonal strategi for persontilpasset medisin i helsetjenesten, og takker for muligheten til å gi innspill. Abelia er NHOs landsforening for kunnskaps- og teknologibedrifter og representerer mer enn 1750 medlemsbedrifter innen forskning, teknologi, kreative virksomheter og helse.

Gevinster for pasienten og samfunnet

Helse- og omsorgssektoren står foran fundamentale utfordringer de neste årene. Drevet frem av demografiske endringer, behovet for kontroll med helsebudsjetter og teknologisk utvikling blir vi i langt større grad nødt til å tenke innovasjon og nye former for organisering.

Fremveksten av persontilpasset medisin har potensial til virkelig å endre måten vi yter helsetjenester på. Utviklingen av slike tjenester vil gi leger og pasienter raske svar på bakenforliggende årsaker og hvilken behandling som passer best – basert på genetikken til hver enkelt pasient. Diagnose og behandling kan baseres på medisinsk analyse knyttet til den enkelte pasient, ikke på generell informasjon om mulige behandlinger. Det kan bidra til at pasienter får den beste behandlingen, og helsetjenesten sparer penger ved å unngå dyr overbehandling uten effekt eller med potensielle skadelige virkninger. Samfunnet får gevinst ved at flere pasienter blir friske og kommer ut i arbeid.

Krever økt ambisjonsnivå

Skal vi lykkes med dette kreves det at den nasjonale politikken på området er tilstrekkelig ambisiøs og at den aktivt medvirker til innovasjon og utvikling av ny praksis. Det foreliggende utkastet bygger dessverre ikke opp under dette. Den snevre avgrensning av mandatet til "gjeldende lovgivnings- og budsjettammer" har nok også gjort det vanskelig å lage en fornuftig strategi for helsetjenesten.

Samlet gjør dette at det foreliggende utkastet ikke står i forhold til uttrykte ambisjoner fra regjering, storting og sentrale strategiprosesser som HelseOmsorg21. HelseOmsorg21 peker spesifikt på de mulighetene som ligger for å utvikle Norge til å bli blant de ledende land innen persontilpasset medisin, basert på nasjonale fortrinn som helseregistre, innovasjon i helsetjenesten, eksisterende kompetansemiljøer osv.

Stortinget har i den senere tid også engasjert seg i dette feltet. Vi viser her spesielt til Innst. 250 S til Stortinget fra helse- og omsorgskomiteen om å utrede modeller for samarbeid

mellom biobanker, helseregistre og industrielle aktører. Her sitter næringen på gode innspill som må trekkes inn i det videre arbeidet.

Abelia mener det er avgjørende at en nasjonal strategi for persontilpasset medisin i helsetjenesten er tett integrert og bygger opp under disse overordnede føringene. Det er derfor oppsiktsvekkende og uheldig at høringsutkastet i så liten grad gjenspeiler disse ambisjonene.

Manglende næringslivsinvolvering gir sviktende kunnskapsgrunnlag

I mandatet for arbeidet heter det at utarbeidelse av strategien skal skje gjennom en åpen prosess med involvering av privat næringsliv. Bare slik kan ny kunnskap trekkes inn i en tidlig fase. Helsetjenesten har best kunnskap om behovet, og markedet har best kompetanse over hva som finnes. En aktiv dialog med markedet er faktisk den eneste muligheten for helsetjenesten til å få oversikt over hva slags kompetanse og teknologi som finnes tilgjengelig. Samtidig er dette også den eneste muligheten for næringslivet til å kunne forstå helsetjenestens behov.

I dette tilfellet har næringslivet ikke blitt trukket inn i arbeidet på en hensiktsmessig måte. Nær alle representanter i arbeidsgruppene representerer ulike deler av det offentlige helsevesenet. Det gjør at strategien heller ikke blir noe godt fundament for å beskrive mulighetene som ligger i fremvekst og implementering av persontilpasset medisin. Det er derfor sannsynlig at strategien vil ha begrenset nytte og den risikerer å være utdatert før den settes ut i livet.

Konklusjon og anbefaling

Abelia mener mandatet for utarbeidelse av strategiutkastet har vært for snevert. Manglende involvering av næringsaktører begrenser verdien ytterligere. På denne bakgrunn vil ikke utkastet kunne tjene som grunnlag for en fremtidsrettet strategi for persontilpasset medisin i Norge.

Vi vil i stedet oppfordre til at Helse- og omsorgsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet i felleskap nedsetter et hurtigarbeidende utvalg som kan utarbeide et nytt strategiutkast for persontilpasset medisin i tråd med målsetningene nevnt over.

Relevante næringsaktører må være godt representert i dette utvalget. Strategiutkastet bør ha som målsetning å gi pasienter i Norge bedre, mer målrettet og ressurseffektiv behandling og samtidig være med på å posisjonere Norge som verdensledende på behandling og forskning basert på kliniske genomdata.

Med vennlig hilsen

Håkon Haugli
Administrerende direktør
Abelia

Kopi: Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Helse- og omsorgskomiteen